

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De luxuria q[...] co[m]mittit[ur] visu Ser. LXXXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

De illicito visu

omittere s; tñ decapitat: vñ de Archid. xxvij. q. j. d' raptorib; . Et Joã. i. summa li. ij. ti. v. de raptorib; . q. v. Et sp'at' b' de scimomialib; instituit Un' Justina. iparoz ait. ve allegat s. Tho. ij. q. cluij. ar. x. i. sol. ij. argu. Si q's n' dico rape: s; tñ m'õ t'etare m'f' m'õij iñ g'edi cã sacratissimas x'g'ies ausus fuerit: capitali p'ca puniat. Et in histo. criptica li. vij. c. iij. i. fine: b; . q' Jouinia n' iparoz sc'p'it sedo p'fecto p'roxiana leg'e: ve capitali snia pleceretq' sacra x'g'iez nuptiali rbo ro violare p'supserit: v' ipudico asp'cu respice/ ret: ne dicã arripet: ne forte t'etaret. quã leg'e iõ posuit: eo q' Juliani ep'ib; q'dã h's x'g'ies v'ozes docere p'supserit: hec ibi. It' ex nouell' Justini/ ani iparoz b; . ve parz. xxvij. q. j. Si q's rapue/ rit: Si q's rapuerit v' sollicitauerit v' corrupit m'õachã v' alia m'lier' / religiofã vitã v' habitũ h'nt'e / b'õa ip'õz coz q'bz secler' cõione cõtaminã ti s'f' religiofõ v' d'icent' m'õasterio i q' rãl' m'lier habitabat: ipi ar capitali iudicio v' pic'lo subij ciant. vbi de Blo. sup' x'bo sollicitauerit: ar. q' volũtas peccãdi. p' op'is p'perrãtõ p'nt'. vr. i. q. j. q' studer. z. vj. q. j. h. v. ex. et. Tercõ b' id' p'z

Sacri ex sac' candib; . Nã ex antiq's iurib; corrupto canones res m'õialiũ clerici a b'nificijs z officijs suspen/ puniunt debant: laici v'õ excoicabãt. ve parz. xxvij. q. j. si violato/ q's ep's. vbi b; . Si q's ep's aut diacon' / subdia res sc'i / con'lector / hostiari' aut p'salmista / cõ m'liere sci monia / fteata do mechar' fuerit: depõat' qz sponfã ch'i corrupit / si v'õ late' excoicet. Et i ca. si q' m'õa / chap. b; . q' ille q' cõ h'm'õifeis. i. m'õachab; i ali q' fuerit iniquitate repr' oi cõione p'uct' si è late' / si v'õ cleric' a suo q'qz remor' officio p' suis p'et / nue lug'ed'is excessib; i m'õasteriũ deerdat.

Exeplũ Quarto id' p'z ex g'eric' obfuarõib; . Nã x' g'ies dee veste mori ad iudicare fuerit: qm' x'g'ita t'ẽ p'di disse iuere fuerit v' p' ip'reg'ões v' alta cui d'cã s'ig' b' on'deres. Nã recitat Aug. iij. de ci. di. c. v. q' ap'd romanos antiq's n'ls illic' p'cu bit' aut aduleriũ mori d'putabat / nisi x'ginũ z sacerdotũ. Nã dereccas x'g'ies vestales i stu/ pro vitas sepeliebãt / Gu' iudicãtes ad ita dina cubilta q's huana v'udicare. Et Dros' i ozmefta m'õi li. iij. narrat d' amiceas x'g'ie vestali / q' ob ad missũ icestũ viua obrura è. Et d' alia x'g'ie vesta li ibid' . q' p' luxũ susp'esa fuit / z n' solũ p'p' ex trins'ca z cozpeã x'g'iat' lesion' sic z sacras x' g'ies seute. v' ex' z m'etale corruptione. Naz narrat Sen. vj. declamationũ de q'dã x'g'ie. ve stali q' arguebat icestũ. p' b' solũ: q' vnũ x'sum sc'p'it i q' suã tasciua on'dit: z erat x'sus ille se lic'es / nupre moriar nisi nubam dulce. Et bis g' p'z: q'ntũ malũ sit p'stuprare siue cozũp'e x'g'ies Rog'õ g' deũ ve a cãro malo nos custodiat p' fi liũ x'g'is marie ic'õi ch'im dñm n'rm Am'ẽ

Omnis qui vide rit m'lierẽ ad x'cupiscendũ eã tãme / chat' è cũ ea i corde suo. Mat. v.

In p'ce. ser. audist' de sp'õ luxurie. vicz foim / catioe / stupro / adulterio / rapu / incestu z sacrile gio. p' p'les ser. z final' in ser. p'ce. d' corruprou bus x'gim: q'ntũ sic p. z marie sacraz aut voro castitatz alligat'z: s'it' viduar' sic voro astricra rũ. N'ẽ p'nt' inc'edo p'seq' materiã de vicio luxu rie i g'ne s'ign' de bis q' d'at occasionẽ ad p'cũ lu xurie. Et p'mo de luxuria q' cõmicti p'õr p' visu. tãdẽ de alijs pur de' dederit. Nõ ei solũ è p'cũ luxuria i ope exercere: s; z visu p'cũm adest i fo rib; cũ mala x'cupia: iuz' t'beã: ois q' viderit mu lierẽ zc. Pro g'ra Aue ma. ¶ Ois q' vide. m'lie ¶ Est notãdũ circa x'ba t'beãt: (rẽ zc. vbi s. q' m'lia s'f' q' d'at occasionẽ ad luxuria: vicz ocuũ z gula. d' q'bz d'ẽm è i p'cedentib; ser. vicz d' Ocio ser. lxxj. B. De gula ser. lxxvj. L. De ceter' vid'õ dũ erit Et p'mo de visu

- Uisus siue aspect' m'liez
- Colloquiũ m'liez
- Conuic' m'liez
- Confortiũ m'liez
- Eant' siue vox m'liez
- Tact' m'lierũ
- Prosperitas z fortuna
- Pulcritudo corp'alis
- Malticia v'entuz

In p'nti sermõẽ z i p'ltõ seq'ntib; inc'edo di / cere solũ d' icauo visu siue asp'cu m'liez siue vi roz: qz q'cqd' dixero de m'lierib; : b' id' intellige re volo de virz. Nã sic viri illaq'ant' p' incautũ asp'cũ m'liez: ita z m'lieres p' incautũ asp'cũ vi roz. puocari p'nt' ad luxuria. ¶ Est g' p' p'nti ser m'õẽ notãdũ: q' m'liery' scia tr'p'licie' videri p'e

- Faciali figura
- Effigiali pictura
- Mentali formatura

Primo videt' m'lier in faciali figura. i. face ad faciẽ: iutuendo oculis corp'alib; eius forz mã z speciet' elegantia: z dispositione lineam'õz torũ corp'alũ. Et hoc p'õr esse tr'p'licie'. Primo videt' mulier cũ morose respicit. Et de figura et pulchritudine eius iudicat: nõ tñ carnaliter cõcupiscit. Sic faciebant illi de quib; dicit Ju dith. x. Et erat in oculis eoz stupor: qm' pul / chritudinem eius ammirabant nimis. Et pos stea cap. xj. habet. q' dicebant alter ad alterum Non est talis mulier super terrã in aspectu: in pulchritudine: z in sensu v'erboz. p'culdubio ni mis morose illã respexerunt: cuius pulchritudi / nẽ omnib; alijs feminis p'ferebant. ¶ Scõo mulier videt' cum ad b' inspicit: ve videns ad cõcupiscentiã p'ctet. Juxta illud Mat. v. Omnis q' viderit mulierẽ zc. ve in themate.

Tertio modo videt' cũ quis ex visu actuali x'cupiscẽtia tangit. Sic viderit susannã mali senes Danie. rii. Qui p'p'elãces eã dixerunt. Ecce ostia pomerij clausa sunt: z nemo nos vt det: z in x'cupia tui sum'. Jobz assentire no g' bis z cõmiscere nobiscũ. Ultimi duo modi vi g' dendi m'lierẽ sũt culpa moralis. Prim'õ ac licz

Exeplũ

3

In seno videat mortal. pber tñ pñ qñssimã oen
 catione z cam pccĩ mortal. Et iõ mod⁹ ille q ad
 morã e rephẽsibil. q trãscunt z rapci e rolerabil
 Sic Aug. rãgĩe i regla di. Oclĩ viĩ si faciant i
 aliquã femiaz: i nlla figant. Et seqt. Neqz cũ p
 cedũ femias videre phibemini. s. rapci z bres
 uif. s. appereere vl ab ipis appeci velle crimino
 sum e. Nota q s. Tbo. in qñsioib⁹ disputat de
 pñare. q. xv. d. sensualitate. ar. v. dr. q cupia
 aliqñ nullũ e pccĩ. vitz dñ cupiscit illd qd p
 rone licitũ est cupiscit. ¶ Secdo cupia e pec
 carũ ventale: cũ aliqñ ad vxore suaz accedit ex
 cupia: nõ tñ excedit limites mñmonij. vitz q
 si eẽt alia idẽ faceret. vl cũ aliqñ id qd s se vl ex
 suo gñe e mortale: subito: h est: idelibare cupi
 piscit. ¶ Tertio cupia e pccĩ mortale: qñ qd
 ex cupia ad vxore suã accedit excedẽs limites
 mñmonij. i. si esset alia ad huc facere vellet. vel
 qñ qd ex cupia accũ fornicariõis comitit. vel
 qñ qd ex suo gñe est mortale delibare cõ
 cupiscit vel facere incedit. Hec ibidẽ. Sz brũs
 Hiero. i glo. sup illo sbo thãat. q viderit mu
 lierẽ zẽ. distinguit in passionẽ z passionẽ: in
 tendens dicere: q cupia aliqñ est passio siue
 mor⁹ subit⁹: z tũ nõ pñmar pccĩ s ichoar:
 z e ventale. aliqñ nõ cupia: e passio siue mor⁹
 vel appetit⁹ deliberat⁹ z incedit. s. qñ cupie cõ
 sentit cũ tenõde pducẽt ad actũ. An licz tunc
 desit peccãdi facultas: tñ nõ desit peccãdi vo
 luntas. Et sic cupia est pccĩ mortale. Jo dicit
 Eccl. xvij. post cupias tuas nõ eas. glo. cupi
 piscitas malas z carnales: nõ eas. s. adiplẽdo
 eas p sensũ. Et Eccl. v. dñ. Nõ seqũs i fornicu
 dine tua cupias cordis tui. Ubi e notãdũ: q
 qdã pcedũ cupias: sic illi q sibi puocãt z pu
 rã eas. Et bñ ve illis. Quidã nõ comitant cupi
 piscitas: sic illi q in cogitaciõib⁹ illis cõmo
 rant. Quidã aut sequũt cupias: sic illi q con
 sentitũe vl coopant eis. Et illo pz: q ñ ire post
 cupias: est nõ obedire morib⁹ cupie. Et h est
 meritozũ. Et tñ vez: q aliqñ cupia est me
 ritũ: sic cupia bonoz spũaliũ. Unde Sap. vj.
 dr. cupia sapie pducit ad regnũ pperũ.

¶ Secdo vident mlieres in effigiali pñtura/
 vt cũ in tabula vel pariete sunt mlieres nimis
 obscene depicte. habẽtia mẽbra ad libidinẽ au
 de z nimis expõse puocãtia. Et aliqñ talẽ pñtu
 rã inuẽt z respicere delecrat. Tal mliẽr aspe
 ctus est turpis z illicit⁹: qz e ad turpia inclina
 tiõ z puocatiõ siue istãmariõ. sic ostẽdi pcc
 Et scripũris sanctis
 Et gentiliũ gestis
 Et doctozum dicitis

¶ Primo ex scripũris scis. Nam Ezec. xxv
 tij. dicit de ooliba meretricẽ. Q eum vidisset
 viros depiccos i pariete: imagines vitz chalde
 ozũ pñs colorib⁹ z accinctos baltheis: z raras
 cinctas i capitiõib⁹: formã ducũ / isaniũ sup
 eos cupia ocloz suoz: z misit nũcios ad eos
 in chaldeã: z cum venissent ad eã polluta e ab

eis. z sic facta e aia ei libidie. Ecce quõ intru
 r⁹ pñtura sũt ei eã luxurie. idẽ e dñs. ¶ Secdo
 b idẽ appet ex gentiliũ gestis. Nã vt ostẽdit Vale.
 li. vij. c. xj. q ad aspectum imaginũ mouet nã
 boim z bestiaz ad luxuriã. Nã vt narrat ibidẽ
 cũ qdã videret vxore vulcani i marmore nimio
 decore sculptã: excitat⁹ e ad libidinõsũ aplerũ.
 Sic et vt ibidẽ dr. equ⁹ equã cum pñtã vidit
 binntũ dedit: z canis vidẽs pñtã figurã cãtis
 ddit laerariũ. Et taur⁹ stracusan⁹ ad aspẽs enec
 vaccead pñtib⁹ excitat⁹ e. Decibi. ¶ Tertio
 b idẽ apparet ex dicit⁹ doctoz. Recitat ei de dy
 dã iuvene q p eunuchõ se gessit: cũ tñ eẽt i xi
 rate: h gñe qndã dbuit custodire. Et cũ vidit
 ser depicũ i pñre quõ iuppit danã filiã acrisũ
 corrupisũ mittẽdo i gremiũ gñis aureũ imbẽ
 gñe stupuit z occasione pñtã a pñtura sũ
 pñt. Et hãc historiã allegat Aug. ij. de ci. dei. c.
 vij. di. Apud reterũ flagitios⁹ adolescẽs spes
 erat tabulã qndã pñtã i pñre: quõ iuppit mĩ
 sissẽ i gremiũ aureũ imbẽ: z a tãta auẽtare re
 cepit pñciniũ turpitudis sue dicẽs se in h im
 tari deũ q rẽpla celi somnu pcurit: cur ego boy
 mĩrio illd non facerẽ: lego hõ illd feci ac libẽs.
 Dec Aug. Pro q notãdũ qd h b. Aug. de re rẽ
 tio adducit e in eunuchõ. Act. vij. Ad e inel
 lectũ e sciẽdũ: q de ioue fingit a reterio z aliis
 poeris q ipe danã filiã acrisũ cogit descendẽs
 i gremiũ ei⁹ sub specie imbris aurei: genuit⁹ p
 seũ. Et i vitare iuppit sũt rex z rex hõ immũ
 dissimũ: q puer e obfusũ. z gñis exercoz
 rapuit. Et sic etiã allegat danã pñtã ad sui cõ
 cubitiũ donis aureis: vt etiã pz p Aug. li. xvij.
 ca. xij. Iuppit ar de⁹ facer⁹ est h gñiles malos
 z luxuriosos. vl pñtã magnitudinẽ porẽtie: vel p
 prer abundantã malicie sue. vt sic mali z luxu
 riosi haberẽt turpitudis sue deũ in exm. Et sic
 poere loco donoz aureoz fingunt imbẽ aure
 um. Nã vt dr Jsd. vij. Et. v. de p. et. vij. q
 officiũ poeraz e ipaz vitare sub qbusdã obliqñ
 figuratiõib⁹ cũ decore aliqñ narrare. Et ill⁹ pz
 q piclosũ z pñciosũ vald rles pñturas. pu
 rare z eas cũ libidie respicere z spectari: qd pb
 dolor nedũ apd laicos s; et clericos: s; gñt pñs
 ros z cetos maiores eccliaz. pastores nimis cõe
 e nũs epib⁹. Nã qdã clerici z plari suis cubi
 culis nudas solẽ hie mulierculas depiccas: ce
 q loq dedecet. illud etiã publice aliis in mensa
 secũ sedentib⁹ in stibus z palatijs solent ad vi
 sũ offerre: in hmoi pñturis scandalosis: quos
 vitaz z si non dei timor: tñ verecundia z scan
 dalũ ab his deberet recrahẽre. De illis dr i Ca
 nonica iude. q sũ desideria eoz ambulãt: ce
 os eoz loq supba rles vt bura aialia libidini
 vacant: sic equ⁹ z mulus in qbo non e inellez
 cruoz: sic deũ a se excludũt: vt dicit in ps.

¶ Tertio videt mliẽr allecive in magiali for
 matura: h e visio imaginãria z cogitãtia. cũ
 qdã vitz imaginãt z cogitat d mliẽr dispositõẽ
 z forma: z trahit morã i visioẽ istã, habetqz cõ

Exemplũ

Exemplũ

E

D

De illicito visu mulier

placētis i ea. tal' visio mltū incitat ad venera.
Imagiatio ei siue cogitatio mozosa mirabile
h3 potētis mouēdi i hūano corpe. vt oñ dit Al/
zageli metaph. sua tract. v. c. ix. Lū in qd: vicit
i aiām forma horribil' 2 puerit' cōplexio corpo
ris. puenit exinde hūccario sudoris/ 2 cussio
corpis. Lū xō venit i aiām forma fecundie/
cōplexio corpis calefcit / 2 exinde facies rube/
fcit Lū ac venit in aiām forma desiderata sic
venerca. sic i cōmearu spermas/ calor vaporaz/
bil' mouēs vctūta vt impleant vene istrumē
ti cor' 2 apreū ad illd. Hec oīa siue i corpe tm
ab imaginatiōe. Hec igit' visio mlt'ez imagi
aria ē veneris icitatu. ¶ Pro q' sciēdū: q' tal'
visio imaginaria a triplici radice procedit et
causa. Nam

incētua
veneris

Ex pua corpali visioe
Visio imaginaria Ex pua dmoīs imissioe
pedie Ex lubrica locutioe

¶ Prio visio mlt'ez imaginaria pcedit ex pre
ua corpali visioe. Spēs ei mlt'ez in pñcia per
visū recepe remanēt in absentia i mēte 2 imag
ginatiōe: 2 mouēt fortissime sepi' cogitādo in/
Exēplū spectat. Sic exēplificat Quib. ij. Fastoz. de ar
nuro: q' ex eo q' lucerētā pulcerrimā respicit ni
mis arētē 2 i caute postea allec' illi' pulcritu
die nō potuit illā spēs repellere a mēte. sed for
mā ab extra pvisū recepā insperit inē q' die/
2 incredibili vcrabat amore. An de sic. Forma
.s. lucerētē placet: niuens color: flauiqz capilli
2c. Ex pñr declarat: quō ipē in absentia lucre/
rie cogitabat/ de facie/ de collo/ de coma/ de ver
bis/ de decore oris 2 ocl'oz 2c. Ex q' patz: q' dū
qs incaute mlt'ez respicit forma cap' intus se
figillat 2 figit: 2 in absentia oculis mētē se an
reponit 2 ad illecebra trahit. Hec vult Grego.
xxi. moza. sup illo Job. xxxi. Pcepti fedus cū
oculis meis 2c. di. Pceptus aia dū ante nō pui
dece ne incaute videat qd' pcepiscat: ceca post/
modū incipit desiderare qd' vidit. Et ibidē ante
hoc dē. q' quis p corpis fenestras incaute exte/
rius respicit. plerūqz in deleccatiōem pecc' etiaz
nolēs cadit: atqz obligat' desiderijs incipit vel
le qd' prius noluit. Ecce tā patz: quō visio ima
ginaria pcedit ex visioe corpali eaz. vctūā hoc
plures attendere veriusqz sepi' hoies. imo vtri
usqz status spūalis 2 secularis. qui sepi' bonū

Nota habēt. ppositū se pseruandi 2 custodiēdi in ca/
stitate: 2 ex eo solo qz visū non hñt in custodia:
labunt in mltā peccā malaz cogitationū 2 dele
ccatiōnū. 2 qñqz p sensus mali in opus: vbi nō
adest oportunitas pfiēdi: q' si adesse opus
pfiere malū. Et vctūā ad opus nō pueniētē.

¶ Scdo visio mlt'ez imaginaria causat' ex pua
pua dmo dmoīs suggestioe. Nā demon mlt'ez absētū
mū sugge formas duplicif' imagiatōi 2 mēti repñtat. et
videre inē pcurat. vt h3 ex incētōe Alberti li.
ij. de mirabili scia dī. Prio p impedimēti remo/
tōez Scdo p nouaz spēs oñsiōē. ¶ Prio oñ
die mēti formas mlt'ez pū visaz p remotiōez

spedimēti. Dic' em' qdā doctoz: q' i cella rōnali
i q' opaf vis intellectua i spū aiāli s' duo mea
r'. vñ ab antioz i sensu cōi 2 hūcūe imagiatō/
ua: deferēs formas ad cellā p dicitā: alē meaz ē
a pre posteriori formas ad cellā p dicitā: alē meaz ē
cordatiua seu remif' cētā: ad eandē cellā dferēs
Et ille due vie aliqñ duplicif' obstruūt. aliqñ cēs
nigredie 2 spiffitudie spūs aiāli 2 obnubilatiōe
Aliqñ xō qdā carnūcula q' ē ibi obstruēt me
acū. Et hui' signū dē cē: q' cū qd' est i magna et
subtili cogitatiōe agonif' atū 2 retro a dextris
2 sinistris: p qd' nā incēdie remouere obstaclm
vt forme intelligibiles lucide et libere cogite
trāsire ad itellēm. Lū igit' vt dē i li. de spū 2 aia
angeli tā boni qz mali opant cū fantasmatibz
dormiēdo 2 vigilādo: demōēs apiendo meaz
formaz 2 clarificādo spū aiāle pñr hoi pñr
formas mlt'ez: sic 2 de facto mlt'ez scriis fecerūt.
Sic d' vno ffelegit i vicaspa. vt h3 i spe. li. xvj
c. xvij. v' fm aliā distinctionē. li. xv. codē ca. h
ff tēcaba' a spū aiāle pñr hoi pñr
vt p eo oraz qren' dca tēcario cessaz. Lū sent
oz fre qñr' oraz: 2 ille se nō libatū assere' senez
turbaz: q' cū dñs nō exaudiuē: nocte eadē vi/
dit illū mōachū fedētēz dmoēf i diūf formif an
cūly dēcōz ipz cū eis dlecrari/ 2 ageli dñi Guif
2 cū idigri: qz nō surgebat nō ad oñōē sepi' sene
bar. De mane senez mōachō dixit: tua cl'pa est
ff/ qz p dleccat' cogitatiōibz. ipossibile ē ei spū
fornicatiōis a te recedere aliēis oñōibz: nisi tu
ipē labore assūas i ieiunijs 2 oñōibz sic infir/
mo nō pfiēte cura 2 sollicitudo medicoz: qd' audies ff
mee nō abstineat a noxiēte ciboz. qd' audies ff
pñr se afflicte. 2 sic ab eo spūs fornicatiōis re
cessit. Hec ibi. Tal' visio mirabil' tenet scōs
An Greg. narrat. ij. dial. de scō Bñdi. q' qdā
die femina qñdā quā aliqñ viderat cogitare ce
pit: 2 diabol' spēs mlt'ez tāto calore et' aim
accēdit: q' ēe deserere cremū voluptate vicus
cogitauit. s3 subito dei gra ad se reuersus i spū
nis 2 vtricibz se volutauit. 2 sic corporis dolor
re calore libidīs extingit. ¶ Scdo visioē ima
ginaria mulier in mētibz scōz. aliqñ pcurat
p nouā speciez oñsiōē. sic patēt in vicaspatz
de iuuenē in dextro nutrito. q' cū a scō pte in mū
dū ductus fuisset ac mulieres vidisset. dixit se i
eremo tales in somno vidisse. Et mirat' senez
q' demon spēs nunqz ante visas hoibz centan/
do ingereret. qd' ille q' ē mille arifex ideo facit.
qz mlt'ez ad decipiēdū virū opim est instrū/
mētē: q' vsus fuit ad decipiēdū hoiem pñm
Ben. iij. Suo mō ecomuerso vir ad decipiē/
dū mulierē est opim instrumētū 2c. ¶ Tercō
visio mlt'ez imaginaria causat' p lubricā locu
ribo pmo habuēt illas de q' loquūt i mētibz passiuā
qz ea q' sūt in voce/ sunt eaz q' sūt in aiā pas
sionū nore: vt dē Arist. i. piberme. Et abundan
tia cordis os loquit'. Martb. xij. Et tunc illi q'
actualiter nihil de eis cogitauerunt: nec mēti

Exēplū

Exēplū

Lubricis

'volupf.
venerca i
trac p vi
sus vbec
mentus c

te eas viderit: alijs loqntibz mece recipiunt et no visas ad cupiscencia videre i mece recipiunt z corpali videre dñiderit. Et sic fm aplm. j. ad Cor. xv. mala colloqa bonos mores corrupunt Hoc aut signatet plonit eccliafticj e cauedu: vt vult Hiero. i qda epla. z hz. xxxij. dist. hofpi tiolu. vbi de cuilibet clerico. Nunqz de formis mltipz difpates. femina qua bñ puerfancē vif derf / mece diligenti corpali frequēcia. Un difpu ratio de elibz e signū luxuriosi cordis. qñ em vnusqñqz e elia loqñt. vt de Ar. iij. etb. Et Ber narū li. de. rñ. qdibz fupbie. c. d iacrātia: dr. Si ad lubrica fmo puerit: qñro in his afuētor z rāto loqñoz iuenit. Rogemz qdēu vt fua mifericordia nos respiciat: p qua vifum z omnes fentus nros custodire valeam: ne eū offenda mus: p cbim Jefum dñm nrm Amen.

De incauto vifu incitare ad luxuriam. Sermo. LXXXVI.

Omnis qui videt

Ort mlierē ad cupiscendū cā: iā me/char e cū ea i corde suo. Martb. v. In pcedētī fmoē audistī, quō qñ videre mlie re criptū pē. vtz vifū corpali vel p picturā aut imaginātoz fūe cogitātoz d mliere. qñ ē tal vifio fte pcrū mozte / vñ veniale / vñ nullū. tñc etiā audistī, quō repēfibile fte valde picturas ad lafcitū puocātes depingere. de q etiā me/ rito pictozes p bñōi picturas mltis pccis dan/ res occafionē: deberēt dolere. qz fnglarit d his deo rōnē fūr reddidit. Nūc pñr vidēdū est an fentus vifus pl⁹ qz ceteri fentus moueat ad li bidinē. z ex qbz cauf h zringat. Pro grā Ave maria. Dis q viderit mliere zc. vbi fup.

Tercio fmo ftabit in hac qñtioe An fentus vi fus inf oēs fentus extiozes fte piculioz ad in flāmādū hoies ad libidinē? Ad hāc qñōē dōz ē: q iter oēs fentus extiozes vifus incaur⁹ ē picu/ lozior z pl⁹ ad libidinē puocati⁹. Et hoc pper

- Inflamat ardēt⁹ (pla: qz
- Errat frequētius
- Peccat ardentius
- Mouet fecuritus
- Figit facilius
- Percepit extenfius
- Infcit velocius
- Leffat difficiliter

Vifus incaur⁹

Volupt. Pñio vifus incaur⁹ ad venerē puocati⁹ i/ venerca i flāmat ardēt⁹. Licz em voluptas vener⁹ vi/ erat p vi gear in oibz fentibz: inerat tñ p vifum vehemē/ tius. Primū pater: qz venus vigeet in olfatu: cū hō i odoribz meretricis delectat. de qbz me/ reriū fic facit. Prouer. vij. Afperfi cubile me/ um aloē z cinnamomo z myrrba. vigeet in au/ ditu: cū ex auditu xboz mlier⁹ cor inflāmat. fic Eccl. ix. dicitur. Colloquū illius. f. mulieris. quafi ignis exardēfcit. Idem apparct in gultu quia comedendo cum muliere libido puocat.

pter qd statim fubiūgit i eccliaftico vbi s. Lū mliere alia ne fcedas oino. nē accūbas cū ea fu p cubitū: z n altricer⁹ cū illa i vino: ne forte de/ eliner cor tuū i illā. Sic i tactu regt libido cūz ex tactu mlier⁹ lux⁹ pccat. fic Sapiēs ait Pro uerb. vij. Qui ingredit⁹ ad vxozē pri fui: nō erit mōs cū terigert eā. Sic ei flores / fricari fiunt feridi qñtūciqz bñ oleat: vt dr Arift. i pblema. Et pñz ad expiēciā fignē i lilio. fic tact⁹ mlier⁹ maclat. qm q tangit picē inqñabit ab ea. Eccl. xij. Sic z lux⁹ vigeet i ocul⁹: hz illud. ij. Per. ij. Oculos plenos hñces adulerij z inccffabil⁹ deli cti. Et qñuis vt dēm ē libido i oibz fentibz vigeet ar: mag⁹ em i vifū incitat. qz tact⁹ fimpler folū fuauitatē carnis: audit⁹ folā dulcedinē voc⁹: ol far⁹ folā flagrantā meretricē odoris pccipiūt de mliere. gult⁹ vō pñuando nihil de ea pccipit ppe. fz de his folū i qbz cū ea pñuūt / fapozis af fectū / trahit: fz ex vifū z colloqo. ita q ex affe/ ctu libēt⁹ ea q terigit comedit vñ bibit qz fierz fi ea mlier n terigiffet. z filr mlier de hēo placē tiā hz i vitro. vt rāgit Ouid. f. de arte. dicēs. Fac pñū captas illi⁹ tacta labellis Pocula q bibit pre puella bibes. Et quēciqz cibū digite libane rit liba. Tu pccē: dūqz pcc⁹ fit tibi tacta man⁹ Vifus vō de mliere pccipit flagrantā / figurā / colorē / gēft⁹ / ornātū / mēbra fnglar: z tot⁹ cor⁹ pñs difpofitiōē. q qñto fē plura tāto maioris ignis fūr caufariua. Et tō bñ dr Eccl. ix. Proz pñ fpm mlieris mli pterit. Et ex b. f. mulier⁹ vifū cupia qñ ignis exardēfcit: vt pñz i exem/ plis pofitis in pcc. fermōe. **S**cdo vifus ex/ rat frequēt⁹: qz plies pcc copā fui obiccti hñc in mliere vifus q alij fentus. qz fepi⁹ pñ videri qz rāgi vñ audiri. nec ita facili⁹ folaciū de eius pñuio z ipi⁹ aromaribz bñ pcc fic de vifū. Et tal frequētia ē mliū puocatiua: fic apparuit in mal fentibz. De qbz dr Dan. xij. q viderat qñ die eā. f. Susannā ingrediēre z deambulāte i pomero viri fui: z exarfcēte i cupia ei⁹. Et q se qd q ipudicitia fepi⁹ comitit p vifū qz p aliqū altoz fentū. **T**ertio vifus peccat audēt⁹ pl⁹ ei audact peccat vif⁹ qz alij fentus. Nāz qñ audet mltas mlieres videre qñ n audet tange re: nec cū eis loq aut comedere: fcu alsaliqren⁹ appropinqre. Un Amō longo rpe deperit in amore Thamar: quā videbat fpectiofiffimā: nē tñ audebat eā rāgere vel de turpitudie pccere qz cū eēt xgo difficile videbat ei vt qppia inbo/ nefci ageret. fic elicit ex. ij. Reg. xij. **Q**uarto mouet fecur⁹. Nā ipudicitia nō ita facili⁹ mouet pccipit i oculis fic i alijs fentibz: vt i tactu fū / fecur⁹ ne in locutiōe. Et ideo fic ille q putat fe non vi deri / fecuritus fornicat: vt dixerunt fenēs Su fanne Danielis vbi s. Ecce oftia pomerij clau/ fa funt. z nemo nos videt. qñ dicerēt. fecuritus ex hoc peccamus. Ita oculus agit impudice fecuritus qz alij fentus. Et ideo dr Aug. in regu/ la. Nec putare debet q in femiam figit oculus ab alijs fe nō videri cum hoc facit. innuēs pcc

B ract frequētius

E Peccat audēt⁹

D Mouet fecur⁹

Exēplū

Exēplū

D Lubrica locutio paffiua